

A hungarológia hírei

A Társaság szervezeti élete

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság végrehajtó bizottságának tizenegyedik ülése
Budapest, 1988. augusztus 29.

A Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság végrehajtó bizottsága 1988. augusztus 29-én Budapesten, az Eötvös Könyvtár tanácstermében tartotta meg tizenegyedik tanácskozását. Az ülést – melyen *George F. Cushing* (Anglia), *Domokos Géza* (Románia), *Hasan Eren* (Törökország), *Faragó József* (Románia), *Ilia Mihály* (Magyarország), *Valentin Kelmakov* (Szovjetunió), *Kibédi Varga Áron* (Hollandia), *Božidar Kovaček* (Jugoszlávia), *Jean-Luc Moreau* (Franciaország), *Karl Nehring* (NSZK), *Szabó Zoltán* (Románia), *Viljo Tervonen* (Finnország) és *Tokunaga Yasumoto* (Japán) vezetőségi tagok nem tudtak megjelenni – *Bo Wickman* elnök vezette. Meghívott vendégként részt vett a tanácskozáson *Juhász Gyula*, a Magyarországi Kutató Csoport vezetője, *Kristó Gyula*, a József Attila Tudományegyetem dékánja és *Monok István*, a szegedi Egyetemi Könyvtár főmunkatársa.

A végrehajtóbizottsági ülés első napirendi pontjaként – *Bo Wickman* üdvözlő szavai után – *Rákos Péter* elnök ismertette a *Szirmai Endre-díj* kuratóriumának munkáját. Tájékoztatót a díjazandó személyekre beérkezett javaslatokról, ismertette a kuratórium mérlegelésének és döntésének szempontjait, majd két jelölt nevét terjesztette a vezetőség elé. A végrehajtó bizottság tagjai – titkos szavazással – *Czigány Lóránt* (London) irodalomtörténész díjazása mellett döntöttek *The Oxford History of Hungarian Literature* (Oxford, 1984.) című munkájáért. A vezetőség megbízta a titkárságot, hogy a díj átadását szervezze meg. *Klaniczay Tibor* főtítkárral bejelentette, hogy az ünnepélyes aktusra remélhetőleg tél elején Hamburgban, a Hungarológiai Centrumban sor kerül majd.

Második napirendi pontként a *III. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus* előkészületeiről számolt be *Kristó Gyula* és *Monok István*, a szervező bizottság elnöke és titkára. Kiderült, hogy a kongresszus eredetileg tervezett időpontja egybeesik más jelentős nemzetközi konferenciákkal, ezért *Klaniczay Tibor* főtítkárral javasolta az időpont módosítását. Több lehetőséget mérlegelve a vezetőség végül 1991. augusztus 12–16. közötti időpontban állapodott meg. A tavalyi határozat értelmében a szervező bizottság kidolgozta a főtéma tagolásának árnyaltabb, új szempontjait. *Benkő Loránd* alelnök a téma nyelvészeti szempontú vizsgálatához más címet javasolt, mellyel a vezetőség többi nyelvész tagja is egyetértett.

A szervező bizottság elkészítette az első körlevél tervezetét, melyet a vezetőség szintén megvitatott és néhány ponton módosított. Különbőféle ötletek, javaslatok és viták után a végrehajtó bizottság a főtéma (*Régi és új peregrináció. Magyarok külföldön, külföldiek Magyarországon*) feldolgozásának fő szempontjait a következőkben jelölte meg:

1. Eszmék és technikák áramlása Magyarországról Európába, Európából Magyarországra (gazdasági, társadalmi folyamatok, politikai mozgalmak, szellemi áramlatok kölcsönhatásai)
2. A peregrináció a magyar irodalom- és művelődéstörténet különböző periódusában (írók, művészek, diákok, tanárok, utazók, mérnökök stb.)
3. Magyar nyelvészek külföldön, külföldi nyelvészek Magyarországon
4. Migrációs folyamatok és hatások a népi kultúrára
5. A szegedi táj néphagyományai és művelődése

A vezetőség javasolta, hogy a tervezett időpontnál előbb, még 1988 decemberében küldje szét a szervező bizottság az első körlevelet. Erre *Kristó Gyula*, a bizottság elnöke ígéretet is tett. *Monok István* beszámolt a kongresszus szervezési előkészületeiről: előadótermek biztosításáról, a szálláslehetőségekről, a tervezett kirándulásokról, kiállításokról stb. Elkészült a kongresszus előzetes költségvetése is, melyet szintén ismertetett a végrehajtó bizottsággal.

Harmadik napirendi pontként a *Hungarian Studies* szerkesztéséről és kiadásáról hallgatott meg tájékoztatást a vezetőség. A folyóirat szerkesztősége átalakult, felelős szerkesztő *Szegedy-Maszák Mihály*, munkatársai *Richard Aczel* (London) irodalomtörténész, *Barabás Judit* technikai szerkesztő, *Gergely András* történész és *Kósa László* néprajzkutató. *Szegedy-Maszák Mihály* beszámolt a vezetőségnek a szerkesztésben kialakított új koncepcióról. Miután a fordítás továbbra is gondot okoz, a folyóirat munkatársai elsősorban eredeti idegen nyelvű tanulmányokat kívánnak közölni, bár az a véleményük, hogy a kiadásra váró tanulmányok közül a hazaiak nyelvileg, a külföldiek szakmailag alacsony színvonalúak. De miután bőséges kéziranyag áll a szerkesztőség rendelkezésére, ezért remélik, hogy az általuk összeállított számok tartalmilag és nyelvileg is jobbak lesznek az előzőeknél. 1988-ban megjelent a *Hungarian Studies* 1986-os évfolyama, nyomdában van az 1987-es összevont évfolyam is. A szerkesztőség az 1988/1-es számot februárban, a 2. számot augusztusban adta át a kiadónak. Miután az Akadémiai Kiadó is igyekszik rövidíteni a folyóirat átfutási idejét, remélhető, hogy az 1987-es évfolyam megjelenése után a folyóirat behozhatja több éves késését.

A Társaság egyéb kiadványairól *Jankovics József* főtítkárhelyettes tájékoztatta a végrehajtó bizottságot. A bécsi kongresszus előadásait magukba foglaló *A magyar nyelv és kultúra a Duna völgyében* című kötetek közül az elsőt – amelyben jobbra a felvilágosodás korához és a reformkorhoz kapcsolódó tanulmányok kaptak helyet – áprilisban adta nyomdába a szerkesztőség. A nyomda szedési nehézségei miatt augusztusig még nem készült el a korrektúra, s miután ezt majd a szerzőknek is el kell küldeni – kissé elhúzódnak a kötet nyomdai munkálatai. Így is várható azonban, hogy a kiadvány 1989 tavaszán napvilágot lát. A második kötet – főként 20. századi tanulmányok – előkészítése és szerkesztése szintén elkészült, hamarosan nyomdába kerülhet.

Ha sikerülne 1–2 éven keresztül legalább másfél évfolyamot megjelentetni a *Hungarológiai Értesítő*ből, akkor behozható lenne az a késés, mely a kötetek tárgyvéve és

megjelenési ideje között – nagyrészt objektív nehézségek miatt – jelenleg fennáll. A szerkesztőség tudná vállalni a munka meggyorsítását, de a kiadáshoz anyagi fedezetet kell teremteni, mert a Társaság költségvetését jelenleg nagyon megterheli a kongresszusi kötetek publikálása. *Czigány Lóránt* hozzászólása szerint is feltétlenül szükséges, hogy a *Hungarológiai Értesítő* „naprakészebb” legyen, s javasolta, hogy ha a folyóirat számára sikerül anyagi támogatást kapni, nagyon hasznos lenne egy összevont névmutató elkészítése és kiadása, mely nem csak az ismertetések, hanem a bibliográfiai tételek adatait is tartalmazná.

Német és orosz nyelven már korábban megjelent egy rövid *tájékoztató* a Társaságról, ezt a titkárság angol nyelven is szeretné hozzáférhetővé tenni. *Richard Aczel* elkészítette a szöveg fordítását, a kiadvány megtervezés és nyomdai előkészítés után 1989 folyamán elhagyja a sajtót.

A társaság szervezeti életében bekövetkezett változásokról *Nyerges Judit* szervező titkár számolt be a végrehajtó bizottságnak. Az 1987-es vezetőségi ülés óta 38 új taggal gyarapodott a taglétszám, heten elhunytak, három fő kilépett, s a titkárság további 16 tagot törölt a névsorból, akik még soha nem fizettek tagdíjat. 1989. augusztus 29-én a taglétszám 961 fő.

A Társaság anyagi helyzetéről, az egyre növekvő költségekről és a nem növekvő bevételekről *Visóczykai Márta* gazdasági vezető tett jelentést a végrehajtó bizottságnak. A számvizsgáló bizottság ebben az évben elsősorban a Társaság vagyoni helyzetét és a tagdíjfizetési morált mérte fel. *Sivirsky Antal*, a bizottság elnöke ismét arról számolt be a vezetőségnek, hogy a gazdasági munkában példás pénzügyi és bizonylati fegyelem tapasztalható. Együttal tolmácsolta a bizottság aggodalmát a Társaság romló anyagi helyzete miatt, s javasolta, hogy a titkárság kíséreljen meg pénzügyi támogatást szerezni a Társaság számára, s dolgozzon ki hatékonyabb módszert a tagdíjfizetés ösztönzésére.

Utolsó napirendi pontként a vezetőség az 1989. évi végrehajtóbizottsági ülés színlében és időpontjában kívánt megállapodni. *Petro Lizanec* alelnök felvetette annak lehetőségét, hogy a tanácskozás Ungvárott legyen, amikor az Ungvári Állami Egyetem magyar tanszéke fennállásának 25. évfordulóját ünnepli. A vezetőség örömmel fogadta a meghívást és megbízta a titkárságot, tegye meg a szükséges előkészületeket és szervezze meg az ungvári végrehajtóbizottsági ülést.

Amedeo Di Francesco pedig bejelentette, hogy a római és a nápolyi egyetem színlében adna otthont közösen a *IV. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszusnak*. A végrehajtó bizottság nevében *Klaniczay Tibor* megköszönte a felajánlást, s felkérte a nápolyi hungarológus professzort a kongresszus megrendezéséhez szükséges további tájékoztató lépések megtételére.

Bo Wickman elnök megköszönte az elhangzott beszámolókat, a résztvevők aktív munkáját, majd bezárta a végrehajtó bizottság tizenegyedik ülését.